

Bestemmelser. Dette anser jeg for fuldstændig rigtigt. Men Bestemmelsen i § 18 kan dog, saa vidt jeg skønner, ikke forstaaes anderledes, end at Ministeren maa være bunden ved Bestemmelserne i Lovforslagets §§ 2, 3, 5 og 6, og det er dog efter min Anskuelse ikke alene en Overvejelse værd, om dette Baand bør være der, men jeg tror aldeles afgjort, at Ministerens Bestemmelse ikke bør være bunden ved hine Paragraffer. Det er jo meget godt, at den private Skole skal have Lov til at vælge, hvilken som helst den vil af de tre Retninger, hvorpaa den højere Almenskoles Undervisning kan føres i Statsskolerne — underligt nok staar det for Resten ikke udtrykkelig i Lovforslaget, men det er selvfølgelig Meningen — men det er ikke tilstrækkeligt, forekommer det mig. Loven af 1. April 1870 var jo ganske vist et Fremskridt fra den tidligere Plan, der var given ved Bekendtgørelsen af 13. Maj 1850, idet den gav to Retninger i Stedet for, at der tidligere kun var en (til Gengæld havde Planen af 13. Maj 1850 ypperlige Egenskaber, som til Dels gik tabt ved Loven af 1870); men Loven af 1870 bibeholdt den samme Stivhed i Planen, den samme Ubevægelighed, den samme Uimodtagelighed for Udvikling efter Livets skiftende Krav, som Bekendtgørelsen af 1850 havde, og naar vi nu give en Ordning af den lærde Skoles Undervisning, tror jeg, at vi skulle borttage denne uheldige Egenskab. Vi skulle tilvejebringe en Mulighed for, at den private lærde Skole kan følge med Livets Krav. Dette ville vi gøre, naar vi føje en Bestemmelse til § 18, hvorefter Ministeriet ved at give Afgangsprøvens Tilladelse ikke er bundet ved de Bestemmelser, som findes i Lovforslagets foregaaende Paragraffer, der give Grunddragene af en hel Undervisningsplan. Havde vi haft en tilsvarende Bestemmelse i den tidligere Lovgivning angaaende de lærde Skoler, saa havde der været en Mulighed for, at den private Skole af sig selv — naturligvis med Ministeriets Samtykke — vilde være ført ind paa de Baner, som Livets Udvikling anviste. Og for Statsskolernes Vedkommende kunde der saa tages det Hensyn til de indvundne Erfaringer, som man fandt det rigtigt at tage. En saadan Mulighed for Fremskridt, synes det mig, at man ved en Tilføjelse til den ellers prisværdige § 18 skulde sikre sig. Jeg tillægger det en saa stor Betydning, at jeg ikke har villet undlade her at henstille det til det Udvalg, som faar Sagen under Overvejelse, ligesom jeg ogsaa vil henstille en Ændring

som den nævnte til den højtærede Ministers velvillige Medvirkning.

Paa et Par andre Punkter kan maaske ogsaa en Bemærkning gøre sin Nytte. Saaledes ved § 14. Blandt de Betingelser, som denne Paragraf sætter for Elevernes Optagelse, staar der i Nr. 4, at for saa vidt de tidligere have været Elever i andre Skoler; skulde de fremlægge „tilfredsstillende“ Vidnesbyrd fra den Skole, de sidst have besøgt. Bestemmelsen gælder saavel for Statens Skoler som for de private Skoler, og det forekommer mig, at den kan være af en vis skadelig Virkning. Det er naturligt, at der ved Optagelsen skal fordras et Vidnesbyrd fra den Skole, hvor Disciplen tidligere har været, men ikke mere. Fordi en Dreng eller en Pige har været mindre vellykket paa et Stadium i en Skole, er det derfor slet ikke givet, at de ikke paa et andet Stadium og i en anden Skole kunne blive meget gode Disciple og senere vellykkede Mennesker. Det er altsaa tilstrækkeligt, at der kræves et Vidnesbyrd fra den foregaaende Skole, men det er for meget, naar der stilles Krav til dette Vidnesbyrds Indhold. Naar § 7 hjemler, at Elever, der ikke høre til Folkekirken, ikke behøve at deltage i Undervisningen i Religion, saa stemmer det jo med det, der er Tilfældet for Øjeblikket. Men jeg mener, det er urigtigt, at der i Loven kommer til at staa, at en saadan Elev skal „fritages“ derfor. Jeg tror, det rette vilde være, at der, naar han begærer det, i Stedet for Religionsundervisning skal træde anden Skolegerning. Skoledrenge og Skolepiger ere nu en Gang Børn, og en Fritagelse for en Undervisning anses for at være noget attraaværdigt. Forældre og Værger rette sig mest efter Børnene. Lovet man de paagældende Elever Fritid i Stedet for Religionsundervisning, sættes der saa at sige en Præmie paa at unddrage sig Religionsundervisning, og det skal man ikke gøre. Jeg synes derfor, at denne Bestemmelse skulde ombyttes med en saadan, at anden Skolegerning træder i Stedet for Religionsundervisning. — Naar der i Lovforslagets § 26 staar, at paa kommunale højere Almenskoler komme Bestemmelserne i Lov 24. Marts 1899 og 8. Marts 1856 til Anvendelse paa samme Maade og i samme Omfang som for de nuværende kommunale Realskoler, saa virker Bestemmelsen lidt desorienterende. Ser man imidlertid efter i Anmærkningerne, hvad Meningen dermed er, finder man, at Meningen er, at det er Bestemmelserne om Lærerkaldelse, om Lærertilførelse, om Ret til Efterløn og om Enke-